Leto XXV., št. 83 | Poštnina plačana v gotovini Posgebühr bar bezahlt | Ljubljana, petek 13. aprila 1945 | Preis — Cena 2.— L

Upravništvo: Ljubljana, Puccinijeva ul. 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5. Telefon št. 31-25, 31-26. Podružnica Novo mesto: Ljubljanska c. 42 Izključno zastopstvo za oglase iz Italije in inozemstva: UPI S. A., Milano.

Računi za Ljubljansko pokr. pri poštnočekovnem zav. št. 17.749, za ostale kraje Italije: Servizio Conti. Corr. Post. 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka. Mesečna naročnina 32 lir.

Uredništvo: Ljubljana — Puccinijeva ulica št. 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Der Wehrmachtbericht im heutigen ‚Slovenec'

Nadaljevanje ogorčenih bojev na Dunaju

Strahopetna predaja trdnjave Königsberg — Poveljnik je bil obsojen na smrt Nadaljnji ogorčeni odpor nekaterih delov posadke — Preprečen je bil sovražnikov prodor med rekama Ems in Wesero — Še traja srdita borba v Porurju in v Bergisches Land — Ogorčeni boji jugovzhodno od Würzburga — V obrambni bitki v Italiji se je izjalovil sovražnikov prebijalni poizkus

Führerjev glavni stan, 12. aprila. (DNB.) Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Južno od Dunajskega gozda so se izjalovili boljševiški napadi. Na Dunaju trajajo ogorčeni boji ob Dunavskem prekopu. Na Dunavu so bili zažgani štirje sovražnikovi topniški čolni. V trikotu Dunav-Morava je izsilil sovražnik razširitev svojega predmostja proti severozapadu. Naši oddelki so vzhodno od zgornjega toka reke Vag odbili številne napade.

Na južnem in zapadnem bojišču Breslaua so Sovjeti z močno podporo letalstva nadaljevali s svojimi prebijalnimi poizkusi. V hudem boju so bili zapahnjeni krajevni vdori.

Trdnjavski poveljnik general pehote Lasch je predal boljševikom trdnjavo Königsberg po več dnevnih močnih napadih. Kljub temu pa nudijo deli dolžnosti zveste posadke, razbite na več bojnih skupin boljševikom še ogorčen odpor. Generala pehote Lasch je vojno sodišče zaradi strahopetne predaje sovražniku obsodilo na smrt na vešalih. Njegova rodovina je bila aretirana.

Na samlandskem bojišču so bili ponovljeni sovražnikovi sunki odbiti z visokimi izgubami za boljševike.

Pri obrambi britanskih letalskih napadov proti spremljavi pred severno norveško obalo so naši lovski letalci sestrelili šest letal.

Med rekama Ems in Wesero so naše čete na obeh straneh Quakenbrücka preprečile prodor, ki ga je nameraval sovražnik. Izjalovili so se številni britanski napadi, izvedeni proti naši obrambi ob Weseri južno od Bremena. Sovražnika, ki je prodrl preko Wildeshausena in Harpstedta, je vrgel protinapad nazaj.

Med reko Aller in pogorjem Harz je sovražnik na široki bojni črti nadaljeval s svojimi napadi. Medtem, ko je glavnina njegovih napadov obležala ob obrambnem obroču okoli Braunschweiga v hudih bojih, so sunili slabši oddelki na obeh straneh mesta dalje proti vzhodu. Čete vojske in protiletalskega topništva letalstva so prizadejale sovražniku visoke krvne izgube ter samo na področju pri Braunschweigu uničili nad 100 oklopnikov.

Tudi včeraj so se nadaljevali boji v Porurju in Bergischen Landu na obeh straneh Olpe z nezmanjšano silovitostjo. Američani so s severa potisnili naše divizije na odseku Unna in na obeh straneh Bochuma, ki je po junaškem boju padel, dalje proti reki Ruhr. V Essenu trajajo pouličnì boji. Iz področja pri Olpe si je sovražnik izsilil globlji vdor, proti katerega boku so v teku protinapadi.

Boji severno od Thüringškega gozda pa se nadaljujejo pod istočasnim pritiskom proti južnemu Harzu. Kljub ogorčenemu odporu naših oporišč in posadk in zapornih skupin je sovražnik napredoval proti vzhodu. Posadka Erfurta je odbila osredotočene napade proti Erfurtu.

Prodiranje sovražnikovih oklopniških in pehotnih oddelkov med Thüringškim gozdom in reko Main zelo ovirajo številne skupine, ki se bore v sovražnikovem zaledju. V Elsfeldu, Rodachu in trdnjavi Coburg pa vztrajajo naši grenadirji proti močnim napadom.

Jugovzhodno od Würzburga je pričel sovražnik z napadom osredotočenih sil. Tukaj kakor tudi v severnih obronkih Schwarzwalda so se razvili ogorčeni boji s sovražnikom, ki je vdrl v naše glavno bojno polje. Naše čete so pri Crailsheimu v zamahu polnih protinapadih vrgle Američane dalje proti severu in severozapadu nazaj.

Nemški lovci so včeraj v letalskih bojih nad zapadnim bojiščem sestrelili 17 angloameriških letal.

Od 1. januarja do 11. aprila so Angloameričani po dosedanjih vesteh izgubili 386 oklopnikov, preko 50 oklopniških voz.

Neka podmornica najmanjšega tipa je iz sovražnikovega preskrbovalnega prometa med Themso in Scheldo potopila polno natovorjeno petrolejsko ladjo, težko 1000 ton.

V Italiji traja obrambna bitka jugozapadno od jezera Comacchio. Tudi včeraj ni Britancem in pomožnim narodom, ki so jih podpirali močni topniški in neprestani napadi borbenih letalcev uspelo, da bi prebili našo bojno črto. Naše divizije so v hudih bojih po skromni izgubi ozemlja obdržale strnjenost bojne črte ter vrgle nazaj na zapadno obalo sovražnikove sile, ki so prodrle preko Santerna. V teku so ogorčeni boji z neko britansko bojno skupino, ki je pristala na zapadni obali jezera Comacchio.

V našem obrambnem ognju so se zlomili krajevni napadi na zapadnoalpskem bojišču in na ligurskem obalnem odseku.

V severnovzhodni Hrvatski je oživelo bojno delovanje na bojišču v Sremu in ob Dravi.

Angloameriški strahovalni oddelki so podnevi napadli južno in srednjo Nemčijo. Osebne izgube in škoda na poslopjih je nastala posebno v Münchenu, Nürnbergu in Regensburgu. Ponoči je bila nemška prestolnica cilj sovražnikovih bombnikov.

Vsako mesto in vsako vas je treba braniti!

Odlok Reichsführerja SS

Berlin, 12. apr. Reichsführer SS Himmler je izdal naslednje povelje:

»Sovražnik poizkuša z zavajanjem v zmoto povzročiti predajo nemških krajev. Z naprej prodrlimi oklopniki skuša preplašiti prebivalstvo z grožnjami, da bodo oklopniki ali topništvo pokončali kraj v primeru, da ne bo predan. Toda tudi ta sovražnikova vojna zvijača je zgrešila svoj cilj. Nobenega nemškega mesta ne bomo proglasili za odprto mesto. Vsaka vas in vsako mesto bomo branili in držali z vsemi sredstvi. Vsak nemški mož, ki je odgovoren za obrambo kakega kraja in ki se pregreši proti tej narodni dolžnosti, izgubi čast in življenje.«

Führerjeva brzojavka branilcem Breslaua

Gauleiter Hanke odlikovan z zlatim križem Nemškega reda

Berlin, 12. aprila. Führer je odlikoval Gauleiterja Karla Hankeja v Breslauu z zlatim križem nemškega reda in mu odposlal naslednjo brzojavko:

»Gauleiter Hanke, Breslau. V hvaležni počastitvi vaših velikih zaslug v borbi za dočnost našega naroda, vas odlikujem z zlatim križen Nemškega reda. Adolf Hitler.«

S tem visokim odlikovanjem so počaščene zasluge političnega vodje in borca, pod katerega močno roko je postala trdnjava Breslau v teh težkih tednih resničen simbol nemške vztrajnosti. Z oddelki vojske, hrabrimi možmi ljudske vojske in izredno hrabrim breslauskim prebivalstvom je Gauleiter Hanke v šlezijskem glavnem mestu organiziral odpor, ki že več mesecev kljubuje množičnemu navalu številnih sovjetskih armad in ki daje s tem vojaškemu vodstvu možnost, da gradi nove močne bojne črte spravlja desettisoče šlezijskih beguncev na varno ter si pridobiva čas za nove protiukrepe.

Vsa Nemčija gleda danes z občudovanjem in toplimi željami na tega moža in na junaško borbo metropole nemškega vzhoda, ki je branik iz kamna in železa, še bolj pa trdnjava nemških hrabrih src. Breslau je za nas vse visok primer za to, da bo ta nemška vztrajnost in fanatična volja, kljubovati sovražniku za vsako ceno, uspešna tudi proti nadmoči moštva in gradiva. Ostal pa bo sloves Gauleiterja Hankeja, da je bil on tisti, ki je v trdnjavi Breslau proti premoči na moštvu in gradivu ustvaril močno premoč src in s tem dal najvažnejši predpogoj za zmagoslavno končanje tega usodnega boja. Vsemu narodu je Gauleiter Hanke postal v teh dneh sveteč ideal za zvesto žrtvovanje in izpolnjevanje dolžnosti.

Führerjeve čestitke Poglavniku

Berlin, 11. aprila. Führer je hrvatskemu državnemu vodji dr. Paveliču izrekel brzojavno svoje prisrčne častitke k hrvatskemu dnevu nezavisnosti. Zunanji minister von Ribbentrop je ministrskemu predsedniku Mandiču in zunanjemu ministru Alajbegoviču sporočil častitke nemške vlade

Opazovalci so v San Franciscu nezaželjeni

Grožnje nevtralcem — Bonomijeva Italija ne sme na konferenco

Lizbona, 12. aprila. Severnoameriški zunanji minister Stettinius je izjavil, da je več nevtralnih držav zaprosilo, da bi smele odposlati opazovalce v San Francisco, vendar se je izkazalo za nemogoče, da bi se jim ustreglo. Članek židovskega novinarja Walterja Lippmana pa pojasnjuje, za kaj prav za prav gre. »New York Herald Tribune« izjavlja popolnoma javno, da bi morali nevtralci sodelovati z zavezniki in to ne le na diplomatskem področju, temveč tudi pri zakonodaji in upravi. Narode, ki se ne podrede izsiljujočemu pritisku, opozarjajo, da bo napram njim izvajana politika, odgovarjajoča njihovemu zadržanju

V taboru nevtralcev narašča zaradi tega vznemirjenje nad ravnanjem velesil. Popolnoma so si na jasnem, kaj lahko pričakujejo male države pod tem gospodstvom. Portugalski časopis »Voz« daje v nekem članku izraz temu zaskrbljenju ter piše, da bi narod, ki ga na ta tako ljubezniv način označijo za silo drugega razreda, končno enkrat rad vedel, kako bi izgledalo njegovo življenje pod gospodstvom zavezniških velesil. Zanimanje za to je tem bolj nujno, ker ena treh sil — Sovjetska zveza — ne nudi niti najmanjših sprejemljivih garancij in dela na uresničenju svojih načrtov v Evropi.

Portugalski list dodaja, da se pričenja konferenca v San Franciscu ne ravno v mirni atmosferi in da bodo postale skrbi in bojazni še mnogo večje. Vendar pa se Stettinius tej konferenci ne bo odrekel, pri čemur igra veliko vlogo njegova želja, pokazati svetu s to konferenco ameriško organizacijsko bogastvo. Tako bodo kmalu lahko pričeli v obsežnih brzojavkah javljati, koliko telefonov je bilo pripravljenih za zastopnike časopisja, koliko strojepisk bo zaposlenih, katere pisalne stroje imajo rajši, koliko zlogov so tekom konference napisale in koliko kilogramov ledu so potrošili delegati za hlajenje svojih vročekrvnih čustev. Na vse to bodo v San Franciscu zelo ponosni, čeprav je to le skromna tolažba, zaključuje list svoje ironične ugotovitve.

Milan, 12. apr. Severnoameriška vlada je obvestila Bonomijevo vlado, da ji ni dovoljeno, da bi se udeležila konference v San Franciscu bodisi po delegatu ali opazovalcu.

Učinkovanje nemških protinapadov na zapadu

Kljub visokim izgubam so Anglo-Američani le malo napredovali

Berlin, 12. aprila. Na zapadu je 21. severnoameriška armadna skupina spričo delovanja nemških protinapadov med Isselo in Wesero le malo napredovala. Ob Isseli so Kanadci pri nadaljevanju svojih napadov na Deventer utrpeli težke izgube. Kljub posegu številnih baterij in oklopnikov z metalci plamenov, so dosegli le 2 km globok vdor, ki jih je dovedel na severni rob mesta. Tukaj pa so jih zadržali nepretrgani protisunki nemških padalskih lovcev in obrambni ogenj težkega nemškega orožja. Dalje severno so porinili Britanci svoje ogledniške čete v močvirnatih področjih med rekama Meppel in Meppen z vso previdnostjo dalje proti severu. Vendar pa so doživeli v borbah za ceste, ki vodijo skozi močvirje, občutne oklopniške izgube. Pri Meppenu je vdrl neki močnejši britanski napadalni oddelek nadalje proti severu ter zavil nato proti vzhodu. Protinapadi pa so zaustavili in vrgli nazaj njegovo ost vzhodno od Börgerja. Tudi v loku reke Hanse in v smeri na Quakenbrück, kakor tudi južno od tod so nemški protinapadi potisnili nazaj sovražnikove sile. Na področju južno od Bremena sovražnik, katerega zapadni bok so v torek močno prizadeli nemški protiudarci, ni mogel razviti svojih napadov.

Nasprotno pa so angloameriške sile v hudih bojih napredovale med izlivnim pod-ročjem reke Aler in Thüringškim gozdom. Borba je obsegala Hannover, ki je bil prejšnjega dne popolnoma obkoljen ter se preložila južno od Hillesheima proti zapadnemu robu Oberharza. V Hannovru, kakor tudi v zaledju naprej prodrlih sovražnikovih oklopniških klinov pa vežejo nemška odporna gnezda in oporišča z ogorčenim odporom močne svražnikove sile. V Thüringenu, kjer so Severnoameričani silili proti severu proti pogorju Hainleite in na jugu proti Ilmenau, so se boji osredotočili na področje zapadno od Erfurta. Sovražnik je dovedel v doline rek Unstrut in Gere nove sile, da bi ponovil svoj izjalovljeni napad na širši podlagi.

Ob rekah Ruhr in Sieg so dovedli ojačeni severnoameriški napadi do hudih bojev na področju Essen—Bochum, med pogorjem Rothaar ter pri Olpe—Wallbröln in Siegburgu. Na vseh teh področjih pa so tekom vsega dneva zadevali napadi ob protisunke. Protisunki so povzročili korakoma napredujočemu sovražniku občutne izgube na moštvu in gradivu.

Med Thüringškim gozdom pri Hildburgshausenu in kolenom reke Main pri Marktbreitu pa je vrgel sovražnik oklopniške oglednike proti jugovzhodu. Ob južnem robu Thüringškega gozda zapadno od gor ob reki Hase in zapadno od gozda Steiger so se nemške rezerve in zaporni odlelki borili proti naprej prodirajočim sovražnikovim oklopniškim krdelom. Med reko Main in Neckarjem se je položaj le nebistveno izpremenil. Pri Ochsenfurtu, v dolini reke Tauber in ob reki Jagst sili sovražnik dalje proti jugovzhodu in jugu, ne da bi mu uspelo bistveno napredovanje. Tudi pri Crailsheimu, kjer se obkoljena sovražnikova skupina živalo upira nemškemu protinapadu, trajajo hudi boji na istih mestih.

Ob Neckarju pri Heilbronnu in v trikotu med Neckarjem in reko Enz, kjer dovaža sovražnik nove sile, je prišlo le do topniških dvobojev. V kolikor so Severnoameričani izvedli krajevne napade, so se ti izjalovili ali pa zaustavili po skromnih vdorih ob žilavo se branečih zapahih. V zgornjerenski nižini pa traja živahno obojestransko ogledniško delovanje.

Veleborba na jadranskem odseku

Berlin, 12. apr. Mednarodni informacijski urad poroča iz Italije:

Na jadranskem odseku se je oitka med jezerom Comacchio in Via Emilio razvila v veleborbo prvega razreda. Ob doslej redko doživljeni uporabi gradiva, topništva in letalstva, so britanske sile pričele na okroglo 50 km široki bojni črti po dovozu občutnih ojačanj s svojimi velenapadi. Nad stotisoč izstrelkov srednjih in težkih kalibrov, kakor tudi več desettisoč bomb naj bi zlomili nemški odpor ter pripravili tako zmago četam na kopnem. Ko pa so Britanci v večernih urah pričeli z napadom, so se dvignili iz jarkov in med bombniškimi lijaki nemški pešci ter so v križnem ognju strojnic pokosili spredaje angleške napadalce. V zaščiti mraka in zapornem ognju topništva so se umaknile nemške čete na odsek Santerno, kjer so bili včeraj dopoldne za njimi sleči britanski oddelki zaustavljeni po težkih izgubah. Sovražnikova skupina sil, ki je prekoračila plitvo jezero Comacchio in ki je pristala v zaledju nemške bojne črte na zapadni obali, je bila takoj napadena in uničena. Medtem ko so ostali boji na ligurski obali nadalje šibki, je postalo živahneje na italijanskem zapadnoalpskem bojišču ob morski obali, ob Mont Genevre in Malem Sv. Bernhardu. Francoske čete so zopet napadle v jakosti bataljona, bile pa so odbite povsod z visokimi izgubami.

Boji pri Dunaju

Berlin, 12. apr. Mednarodni informacijski urad javlja z južnega odseka vzhodnega bojišča:

Med Dravo in Burgenlandom so boljševiški oddelki pri nadaljevanju svojih napadov na nemško mejo naleteli povsod na železno obrambo ter bili odbiti z visokimi izgubami. Južno od semmerinškega masiva so prešle nemške čete k napadu, globoko prodrle sovjetske položaje ter vrgle boljševike po razbitju več polkov do 10 kilometrov nazaj. Pri tem so zaplenile več baterij in večje število težkega orožja

Med St. Pöltenom in Dunajem so boljševiki pričeli na široki bojni črti z napadom v smeri proti Wachau. Po izpremembi polnih bojih in uničenju številnih bojnih voz pa so bili zaustavljeni med Neu-Lengbachom in Donavo zapadno od Tulna.

Na Dunaju divjajo ogorčeni pouličnì boji ob Ringu z največjo zagrizenostjo. Vsi boljševiški sunki so bili zaustavljeni. Po močnih letalskih napadih so boljševiki v Prateru nekoliko napredovali, potem pa jih je vrgel protinapad nazaj. 10 prodrlih oklopnikov, ki so hoteli zasesti državni most, je bilo uničenih z oklopniško pestjo.

Vzhodno od Dunaja so močni nemški oddelki boljševike, ki jih je ojačal neki hitri oddelek, vrgli nazaj ter zasedli Deutsch Wagram. Kljub žilavemu odporu so bila odstranjena tri nadaljna sovjetska predmostja preko Morave.

Moskva izvaja svojo politiko sile tudi napram svojim zaveznikom

Ugotovitve švicarskega lista — Protiangleška kampanja v Iranu

Bern, 12. aprila. Kako malo ovira Moskvo, da ne bi svojih zaveznikov vedno znova presenečala z brezobzirno izvedbo lastne politike, označuje članek »Basler Nationalzeitung«, ki se pod naslovom »Sovjetska politika sile« bavi s sovjetskim nezaupanjem do lastnih zaveznikov. List ugotavlja, da jaltska konferenca kljub vsem lepim besedam ni mogla doseči pravega zaupljivega razmerja med zavezniki. Sovjetsko politiko v resnici označuje mogočen zagon proti zapadu. Sovjeti se prav nič ne sramujejo označiti vse upirajoče se nasprotne sile v svetu za »fašistom prijazne« ter usmerjajo to svojo obdolžitev celo proti svojim angloameriškim zaveznikom.

Ženeva, 11. aprila. Po britanskih vesteh iz Teherana so Moskvi prijazni levičarski radikalni listi v Iranu pričeli z novo kampanjo proti britanski zasedbi Irana. Tokrat so si boljševiški listi izbrali indijske čete kot »črno jagnje«, ki jih sedaj označujejo v obširnih členkih za »sužnje britanskega imperializma«. Povod za to kampanjo je bil naslednji: Pred nedavnim so britansko-indijske straže ustrelile nekaj Irancev, ki so hoteli napasti neko britansko vojaško taborišče. Te Irance sedaj opeva levičarsko časopisje kot žrtve britanskega imperializma. V Angliji so si na jasnem, da tukaj ni govora o ničemur drugem, kakor o členu v dolgi verigi podjetij, ki jih je pričel Kremelj, katerih cilj je, da izločijo Anglijo v Iranu, kajti tudi Iran spada danes v sovjetsko vplivno področje

Napet položaj v Bukarešti

Bern, 12. apr. »Exchange Telegraph« javlja iz Bukarešte: Spričo ponovljenih spopadov je bilo potrebno v Bukarešti ojačati nočne vojaške patrulje. Od petka patrulirajo po rumunski prestolnici mešani oddelki sovjetskih vojakov, članov meščanskega komiteja in rumunske policije.

V znaku popolne brezupnosti

Stockholm, 12. aprila. V časopisu »Svenske Morgonbladet« je izjavil v London se vrnivši bivši zastopnik poljskega novinarskega urada, da je »vse življenje poljskega naroda pod sovjetskim režimom v znaku popolne brezupnosti«.

Zaostritev položaja v Grčiji

Stockholm, 12. aprila. Kakor pravi »Expressen«, so se razmere na Grškem zopet tako poostrile, da je bilo potrebno preložiti v poštev prihajajoče volitve na negotovi čas.

Stockholm, 12. apr. Kakor javlja moskovska poročevalska služba, je izjavil k grški vladni spremembi vodja komunistične stranke Grčije Santos, da zahvaljuje nova vlada »svoj obstoj pritisku monarhistno-fašističnih krogov in pomeni udar proti ustavi«. Noben »demokrat« ne bo sodeloval z novo vlado. Nova vlada še bolj komplicira težavni mednarodni položaj dežele ter bo dovedla tudi na notranjepolitičnem področju do anarhije. Ob sklepu svoje izjave je Santos pozval »vse demokrate«, da »se bore za rešitev domovine in demokratsko svobodo«.

Vladna kriza na Finskem

Stockholm, 12. aprila. Zopet so poverili Paasikiviju, da osnuje novo vlado; Paasikivi se bo potrudil, da bo povečal število Moskvi poslušnih članov vlade

Roparski načrti Zedinjenih držav

Amerika hoče trajno obdržati vsa zasedena začasna oporišča na Pacifiku in drugod — Veliko vznemirjenje v Angliji

Stockholm, 12. aprila. V washingtonskem kongresu je demokratski poslanec Mahon vložil zakonski predlog, naj bi obe zakonodajni zbornici oficielno pooblastili severnoameriško vlado, ki bi izvedla zahteve po permanentni zasedbi vseh onih otokov in oporišč na Pacifiku, ki bi jih severnoameriški generalni štab smatral za »potrebne za vzdrževanje svetovnega miru«. V tem predlogu se zahteva nadalje, da Zedinjene države obdržijo vse one otoke in oporišča v pacifiškem področju, ki so bila last »prijateljskih« narodov tako dolgo, dokler bi bilo urejeno vprašanje vrnitve prvotnemu lastniku ali pa skupne zasedbe. Zadnji čas je, da se razjasni svetu, da severnoameriška zastava ne bo izginila z onih oporišč, ki so bila kupljena s tolikšno količino ameriške krvi.

V Veliki Britaniji so drugi del tega predloga o prilastitvi neameriških oporišč sprejeli z mešanimi občutki. Tudi nizozemski begunski politiki in predvsem pariška vlada s tem niso zadovoljni. Ne obstoja pa nikak dvom, da so mogočni severnoameriški zahtevki napram prijatelju in sovražniku izzvali v isti meri globoko nezaupanje in najtežje bojazni.

Madrid, 12. aprila. Kakor javlja agencija EFE iz New Yorka, je izjavil Basil Harris, predsednik severnoameriške pomorske lige, da bodo Zedinjene države obdržale svojo gigantsko vojno mornarico po vojni v polnem obsegu, ker je usoda Zedinjenih držav neločljivo povezana z nadvlado na morju.

Kratke vesti

Ženeva, 12. aprila. Pariški časopis »Populaire« poroča, da je bil zopet nameravan atentat na de Gaulla. Doslej je bilo aretiranih 15 oseb, med njimi tudi šoferji, v katerih avtomobilih so našli strojne pištole in puške.

Milan, 12. aprila. Na otoku Elbi, ki jo upravljajo Gaulisti, vlada isto pomanjkanje, kakor na drugih področjih, ki so jih zasedli zavezniki. Primanjkuje živila, oblačila in zdravila za prebivalstvo. Oblasti niso izvedle nikakih učinkovitih ukrepov proti nastopajočim epidemijam.

Naprej v zmago!

Pod tem naslovom je govoril sinoči v domobranski radijski oddaji urednik »Slovenskega domobranstva« g. Ljenko Urbančič. Izvajal je:

Takoj v začetku je potrebno poudariti, da ne spadamo med tiste, ki govorijo zato, da bi jim ploskali, niti med tiste, ki pišejo zato, da bi jim pritrjeval; mi smo se odločili za izpolnjevanje resnice. To je prav toliko težko kot častno in odgovorno. Prav nič manjše pa tudi ni notranje zadoščenje kot plačilo za zvestobo resnici, ki slej ko prej zmaga. Pred tremi leti smo govorili proti porajajoči se komunistični OF, pa nam mnogi niso verjeli, da govorimo resnico. Čas nas je v tem popolnoma potrdil. Kasneje smo se morali boriti s slepoto tistih, ki se sicer niso navduševali za naše domače rdeče zločince, pa so v isti sapi zavračali naše trditve, da je Sovjetija leglo komunizma in zaščitnica naših rdečih izkoreninjencev. Ti ljudje so govorili, da sovjetska krilela niso taka, kakor jih slikamo mi in da so vendar redna vojska, ki se obnaša kakor to njej pristoja. Tudi v tem — ko vsaj ne bi! — smo imeli prav. Beograd je danes krvava in tragična verodostojna priča.

Druga vrsta ljudi je zopet verovala v prijateljstvo, iskrenost in džentlmenstvo »zaveznikov«. Mi smo gledali jasno ter svarili pred to navdušenostjo. In tudi to pot se je izkazalo, da smo imeli prav. Kar nismo mogli dopovedati tem zaslepljenim mi, so jim dopovedale »zavezniške« bombe, ki so padale na našo mirno stanovanjsko četrt skupno z neresnimi in naravnost poroglijvimi letaki o jaltski konferenci. Toda ni bilo razočaranje samo v zavezniškem železu, ki je uničevalo naše sorojake. Tisti, ki so verovali bolj v »zaveznike« kakor v svoj narod, so se kruto razočarali še predvsem zaradi hlapčevske zavezniške politike, ki se še sedaj ne more sprostiti suženjskih vezi, s katerimi onemogoča Stalin svoje bojne tovariše na zapadu.

Tudi kar smo govorili o preteklosti in naših grehih, se je izkazalo za resnično. Nekoč toliko opevani puč prostozidarja nadutega generala Simovića, ki je tako podlo izigraval mladega kralja Petra, — potem so mu tudi »zavezniki« dali na znanje, da se ne mislijo skregati s Stalinom zaradi takšnega »balkanskega kneza« — se nam danes kaže v kaj klavarni tragični luči. Pa še nekaj se je izkazalo kot resnica, namreč to, da so i prostozidarji i komunisti židovsko orodje ter da je zaradi tega bil Simovićev puč komunistom ne samo v korist, temveč da so komunisti tudi napeli vse sile, da je Jugoslavija propadla, ker so čutili, da bo prišel samo tako za njih ugoden in uspehov poln čas. Če si danes jemlje radio Beograd toliko časa, da nas v svojih oddajah obsipa z izdajalci in zločinci, ker smo si drznili v ljubljanskem radiu razkrivati prostozidarske in komunistične načrte pri Simovićevem puču, potem je to najboljši dokaz, da so bile naše trditve popolnoma upravičene in resnične. Iz tega pa lahko potegnemo še eno: Kar je dobro za komuniste, je prav gotovo slabo za nas ali obratno.

Nikoli si nismo zastavljali smotra, da bi napadali Angloameričane iz mode ali zato, ker bi nas to mogoče učili Nemci. Če smo kričali kot vnebovpijoči v puščavi o izdajstvu »zaveznikov«, ki so nas pahnili v vojno, so se ti vzkliki rodili iz naše krvaveče in izmučene slovenske zemlje. Te naše obtožbe so bile prav toliko upravičene, kakor som upravičeni živeti na tej svoji zemlji. Nekoč smo že rekli in to ponavljamo tudi danes, da bodo Angloameričani tisti, ki bodo morali spremeniti svojo politiko, ne pa mi. Oni bodo tisti, ki bodo morali prelomiti z židovskim komunizmom, če bodo hoteli ohraniti sebe in svoje posesti. In če smo trdili, da se svet že deli in da se bo nujno razdelil samo v dva tabora: v belega in rdečega, se tudi to že kaže kot resnično. Mi nismo izgubili upanja v čas, ki bo zaradi dogodkov odprl tem ljudem na zapadu oči, da se bodo odločno postavili proti komunizmu, ki je prav tako protiameriški, protiangleški, kakor je protievropski in protislovenski. Kar niso pokazali Churchill in vsi tisti njegovi sodelavci skupno z Rooseveltom, so pokazali angloameriški ujetniki, ki so se v Vzhodni Prusiji rajši odločili za umik in celo za boj skupno z nemško vojsko, to je, s »sovražnikom« kakor pa bi čakali »zaveznike« Sovjete. Kar nočejo in ne morejo storiti njihovi volilni in odgovorni politiki, so storili vojaki, ki so s priprostim razumom in z zdravim instinktom dognali, da s komunizmom ne kaže imeti opravka, posebno še, če stojiš zraven njegovih oboroženih hord.

Ko govorimo o oboroženem uporu slovenskega naroda proti komunizmu, moramo ugotoviti, da so bili komunisti sami tisti, ki so nam potisnili v roke puške za boj, ki ga bijemo že polna tri leta. Domobranstvo je silobran. Ono je zraslo iz s krvjo prepojene zemlje. Proti rdečim se nismo odločili zato, ker so ušivi in je njihovo domovanje gozd. Spoštljivo bi se odkrivali tem hribovcem, če bi se oni resnično borili za naš narod in če bi bila njihova borba v korist naši bodočnosti; prav tako bi bilo naivno misliti, da je zavzela slovenska mladina protikomunistično stališče zato, ker bi bilo mogoče to lažje od rdečega stališča. Mladina je idealna in požrtvovalna ter ni računarska, zato bi se sramovala gledati iz udobnih stanovanj na boj, če bi bil ta resnično naroden in koristen.

Zelo klavrn bi bil naš boj, če ne bi pri tem verovali v nadmoč naše nacionalistične ideje; ker pa čutimo v sebi moč, nas ni strah trezno in hladno gledati v oči prihajajočemu času, ki nas bo samo potrdil in odlikoval. Rdeči se sicer strahotno trudijo, da bi naslikali naš položaj čim brezupnejši, toda v nas ni niti trohice strahu, temveč uživamo v preplahu tistih, ki so imeli še včeraj polna usta najlepših besed o »slovanski Rusiji«, danes pa jih slišimo, ko se zaskrbljeni sprašujejo: Kaj, če ti res pridejo?. Naši nasprotniki računajo s svinčnikom v roki, ne zavedajoč se, da se ne da na svetu vse izračunati s številkami. Oni pozabljajo na majhne stvari, ki so za takega računarja lahko usodne, zakaj prav te drobne stvari lahko povzročijo zelo važne posledice.

Ne samo, da smo prežeti z vero v naše poslanstvo in pravilnost naše poti, temveč govori za zmago naše ideje tudi razvoj, kakor že bi se hotelo to našim nasprotnikom zdeti smešno. Mi verujemo vase in nas prav nič ne more razočarati, nasprotno pa se bodo morali naši nasprotniki še bridko razočarati, ker so jim obetali njihovi komisarji že neštetokrat svobodo in udobno življenje v najkrajšem času. Mi smo pripravljeni tudi na težke trenutke, toda propasti ne moremo, ker nočemo. Sicer pa težki trenutki za nas niso prav nič izrednega, zakaj doživeli smo jih ne le enkrat, temveč že mnogokrat. Doživljali smo jih že od propada Jugoslavije sem, ko so komunisti v mestu i po terenu strahovali ves narod. V svoji borbi proti komunizmu nismo klonili niti takrat, ko so se rdeči zvezali s cesarsko savojsko vojsko

Nadaljevanje na 2. strani

Naprej v zmago!

(Nadaljevanje s 1. strani)

ter z njihovimi tanki in topovi zavzeli Turjak.

Mi se prav dobro zavedamo, da smo tudi danes v boju ne le na terenu, temveč se moramo boriti tudi v zaledju, kjer smo si sicer že utrdili oblast, pa nas skušajo pri tem ovirati nasprotniki, ker smo često delali z njimi preveč v rokavicah. Imamo priliko, da v tem trenutku povemo vsem tistim, ki se pripravljajo, kako bi nam skočili v danem trenutku v hrbet, da so otročji in predrzni, če mislijo, da je naša širokogrudnost mogoče slabost. Potrebno je, da jim povemo — bolj v njihovo kot našo korist — zopet nekoliko ostreje, da je domobranska pest še dovolj močna, če je treba zgrabiti za vrat rdeče izkoreninjence in njihove hlapce iz služabniške sobe OF. Povedati moramo, da smo za vsako njihovo predrznost in zahrbtnost moralno upravičeni izvajati tudi ostrejše ukrepe proti njim. To je potrebno, da si vsi oni, ki se jih tiče, zapomnijo, namesto da bi zopet morali pretakati solze. Če bi bodočnost prinesla za nas težje dneve, bi znali tudi mi uporabljati uspešnejše načine v borbi s sovražniki.

Tistim, ki čakajo še vedno »čistih rok« in se gredo antikomuniste v rezervi«, kličemo: Hitite, da ne zamudite voza za protikomunistično bojišče, zakaj prepričani bodite: razvoj že popolnoma jasno kaže, da si je le s takim bojem mogoče pridobiti narodno izkaznico, brez katere gotovo tudi vi nikakor ne bi hoteli ostati.

Prav tako morajo vedeti tudi vsi tisti, ki bi se po svoji krivdi pustili »likvidirati« od rdečih, da jih nimamo namena proglašati za junake, temveč bi našli v bodočnosti samo pomilovanje za njihovo nemoško, neumno in nečastno obnašanje v tistih težkih trenutkih, ko je slovenski narod klical v svojo službo vse svoje dobre sinove. Sicer smo si pa na jasnem, da pride čas, ko bolo vsi rdeči navijači ne trepetali pred nami, temveč se strašno sramovali svoje otroške naivnosti iz preteklosti, ko so bili tako smešne ljutke v rokah rdečih komisarjev. Prišel bo čas, ko bo bolj neprijetno priznavati bivšo pripadnost k rdečim in njihovi hlapčevski družčini, kakor pa je priznati tatu, da je kradel.

Tako bo; če bi se pa zgodilo drugače, bi pomenila zgodovina samo še lažnivo krpo agitacijskega papirja, za katerim ostane vedno samo grd spomin.

Tisti borci, ki so se znašli pred tremi leti in jih tudi 8. september 1943 ni zmlel, temveč so sledili svojim voditeljem na terenu, prav tako tudi tista mladina, ki se je 10. oktobra istega leta zbrala v Ljubljani ter korakala pred svojega generala Rupnika in se mu stavila na razpolago, vsi ti ne bomo odpovedali nikdar. Mi se bomo znašli v vsakem primeru in ne bomo nikoli izgubili zaupanja v samega sebe.

Taki smo, ker čutimo v sebi ogromno mladostno silo, s katero bomo ustvarjali čudeže, da bomo slovenski zgodovini samo v čast.

Enega sovražnika imamo, ki je najhujši, temu se pravi: sprava. Prav zato velja še hujši boj tistim, ki bi nas skušali v boju ovirati z lepimi besedami o kompromisu in »narodni slogi« ter bi bili zapreka v našem neizprosnem zatiranju rdečih izkoreninjencev.

Polni vere v našo lepo misel pozdravljamo z mladostno navdušenostjo in fanatično zagrizenostjo svojega generala Rupnika z besedami, ki naj odslej dalje postanejo naš vsakdanji bojni pozdrav:

NAPREJ V ZMAGO!

Če vdre dim v zaklonišče

je treba zaklonišče prostore zapustiti, kajti vdihavanje dima lahko povzroči nevarna zastrupljenja. Zaklonišče je treba takoj prezračiti, potem se ljudje lahko vrnejo vanj.

Iz Ljubljane

u— **Novi grobovi.** Za vedno je zapustila svojce soproga trgovca ga. Julka Krošelj. Pogreb bo v petek ob pol 9. iz kapele sv. Jožefa na Žalah k Sv. Križu. — Po večletnem trpljenju je umrla ga. Ivana Požar, roj. Šušteršič. Na zadnji poti jo bodo spremili v soboto ob 10. iz kapele sv. Frančiška na Žalah k Sv. Križu. — V 67. letu starosti je preminil inspektor Pokrajinske uprave dr. Anton Šapla. Rajni je bil dalj časa šef odseka za agrarno-pravne posle. K večnemu počitku ga bodo spremili v soboto ob pol 9. z Žal, kapele sv. Nikolaja, na pokopališče pri Sv. Križu. — Po kratki in mučni bolezni je umrl ravnatelj podjetja »Zmaj« g. Franc Jeglič. Pogreb bo v soboto ob 9. iz kapele sv. Andreja na Žalah k Sv. Križu. — Pokojnim bodi ohranjen blag spomin! Užaloščenim svojcem izrekamo naše iskreno sožalje.

u— **Poroka.** V torek 10. t. m. sta se v stolnici sv. Nikolaja poročila rudarski inženjer g. Boris Komac in gdč. Ruža Levec. Čestitamo!

u— **Darovali so:** za slepo mladino Srečko Kobi 3000 lir, v počastitev spomina dr. Franceta Viranta, za gluhonemo mladino Marija Bezjak 300 lir v počastitev spomina Mice Mladičeve in za onemogle v Japljevi ulici neimenovana 200 lir v počastitev spomina ge. Novotny. (Denar hrani uprava »Jutra«.)

u— **Razen tuberkuloze so lani** zahtevale največ smrtnih žrtev med Ljubljančani bolezni srca in žil. Dočim je predlanskim umrlo zaradi teh bolezni le 195 oseb, se je lani njih število dvignilo na 231. Po mnenju mestnega zdravstvenega urada je precejšen odstotek umrljivosti za boleznimi srca in žil v zvezi s preobilnim uživanjem alkoholnih pijač. Teh si lani Ljubljančani niso mogli privoščiti v izrednih količinah. V danih prilikah so se unesli. Jetrnih cirrhoz so lani med smrtnimi vzroki ugotovili le 7. Pa še te izvirajo iz prejšnjih časov.

u— **Učite se strojepisja, praktično znanje potrebno in koristno vsakomur!** Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaji pričenjajo 16., 17. in 18. aprila. Ure dogovorno: **Christofov učni zavod, Domobranska cesta 15.**

Iz Novega mesta

Novomeščani so se podali v četrtek zvečer k počitku in so več ali manj brezskrbno zaspali. Ponoči se je začulo ropotanje motorja v zraku in naenkrat se je razsvetlilo nebo. Bilo je jasno in svetlo kot podnevi. Kmalu nato je zagrmelo v tiho noč. Do smrti prestrašene ljudi je pognalo iz postelj in so si, le za silo oblečeni in obuti, poiskali zavetja v kleteh in zakloniščih, kjer so mnogi prebili noč do jutranjih ur. — V nedeljo ponoči je na nočnem nebu zabrnelo sovražno angloameriško letalo. Čez nekaj časa se je močno zasvetilo, nato pa je zadonela v noč zamolkla eksplozija. V pričakovanju ponovnega napada so se ljudje poskrili v kleteh ali zasebnih zakloniščih, trepetajoč od mrazu in strahu. Prebivalci brez izjeme se resno opozarjajo, naj ponoči skrbno zagrnejo okna, ker lahko vsako površnost plačajo nedolžni z življenjem.

Minuli dež je bil naravnost blagoslov za precej osušeno zemljo. Trava je pod toplimi sončnimi žarki začela hitro poganjati. Tudi drevje skoro vidno zeleni. Polja in vrtovi so po večini že vsi obdelani in posejani. Le tu in tam še sadijo krompir. Vsak košček zemlje je skrbno obdelan. Hudo je pa letos za gnoj, ki ga bo treba nadomestiti deloma z gnojnico in z umetnimi gnojili. Sadno drevje kaže zelo lepo. Vsakdo spremlja razvoj narave s skrbjo in ljubeznijo.

Novomeški trg je bil pred Veliko nočjo nekoliko bolj založen kot običajno. Seveda pa so bile tudi cene »predprazniške«. Precej je bilo radiča — 15 lir krožnik, regrat po 6—8 lir krožnik, pesa 4 lire komad, čebula 7 lir glava, jajčka 12—14 lir, čebulček 30 l škodelica, korenje 2—4 lire, hren 6—10 lir korenina, motovilec 15 lir krožnik, orehi 130—150 lir kilogram. Nekaj je bilo tudi kisle repe — 15 lir krožnik in kislega zelja — glava 20 lir.

Iz Idrije

»Socialna pomoč«, ki je bila organizirana zaradi angloameriških terorističnih letalskih napadov na naše mesto, dosega najlepše uspehe, v katerih se odraža dobrota in sočutje domačega prebivalstva s prizadetimi someščani. Organi »Socialne pomoči« so dobrotnikom in oškodovancem na razpolago vsak dan v Zadružni pisarni od 7. do ½10. in od 16.—19. ure. Promet v pisarni je velik. Dobrotniki stalno prinašajo prispevke v denarju, jestvinah, obleki in pohištvu, kar se sproti deli najpotrebnejšim.

Za kulturno obnovo Idrije je darovalo Krščansko gospodarsko društvo Kulturno prosvetnemu oddelku 5000 lir.

Mestna knjižnica od četrtka 12. aprila zopet redno posluje. Medtem je dobila več novosti, zlasti iz mladinske literature.

Urnik za trgovine določa, da morajo biti trgovski lokali v Idriji odslej odprti od pol 8. do pol 11. in od pol 16. do pol 18. ure.

Tragična smrt. Na posledicah strahovalnega angloameriškega letalskega napada je umrl v tukajšnji bolnišnici upokojeni rudar gosp. Simon Rupnik. Na zadnji poti ga je spremljala skoraj vsa Idrija.

Z Gorenjskega

Sajenje pese za žganjekuho ni dovoljeno. Na Gorenjskem so opazili, da so začeli večji posestniki namesto drugih pridelkov saditi peso, ki jo potem prekuhavajo v žganje. Pristojni činitelji zaradi tega opozarjajo gorenjske kmetovalce, da je to v današnjih časih nedopustno, in bodo vsakemu kmetu, pri katerem bi ugotovili, da prekuhava peso v žganje, zaplenili kotel.

Prispevki za bolniško blagajno. Ravnatelj bolniške blagajne v Celovcu je izdal javen poziv za v plačilo dospelih prispevkov delodajalcev. Njegova objava se tiče vseh delojemalcev za zasedeno ozemlje Koroške in Kranjske s sedežem v Kranju.

Poroke na Gorenjskem. Poročila sta se Anton in Rozalija Markuta roj. Čebulj iz Kranja ter Peter in Marija Zupan, roj. Pregled iz Cerkelj oz. iz Komende.

S Štajerskega

Štajerski Heimatbund je v Mariboru priredil spominsko slavje v počastitev padlih junakov pri »Sedmerih hrastih«. Prireditev je organizirala domovinska zveza s sodelovanjem oboroženih oddelkov, ljudske vojske in policije. V imenu vojske je govoril polkovnik Brettschneider, za civilno upravo pa okrožni vodja Strobl. Oba sta položila na gomile padlih junakov spominske vence, godba pa je zaigrala pesem o dobrem tovarišu.

Prevažanje pohištva je prepovedano. Zaradi omejenega transportnega prometa je komisar za obrambo nemške države v sporazumu s šefom civilne uprave za Spodnje Štajersko prepovedal prevažanje pohištva z navadnimi tovornimi vozovi, avtomobili itd. Vsa doslej izdana tozadevna dovoljenja so proglašena za neveljavna. Osebe, ki bi kljub prepovedi skušale prevažati pohištvo, bodo kaznovane.

Zanimiva razsodba. Graško sodišče je nedavno izreklo sodbo v zanimivi pravdi, ki je nastala med nekim ondotnim lastnikom hiše in najemnikom stanovanja. Hiša je bila poškodovana po letalskem napadu, kar je vzel lastnik hiše za povod, da je hotel razrešiti najemninsko pogodbo z najemnikom. Hotel ga je spraviti iz stanovanja. Sodišče, ki je stvar obravnavalo, je odločilo, da pogodba kljub posledicam letalskega napada ni razveljavljena, ampak ostane še naprej obvezna za obe stranki. Lastnik hiše je moral na ta način najemnika obdržati v stanovanju.

Obvestila „PREVODA"

PRODAJA MESA

V soboto 15. t. m. dobijo ljubljanski potrošniki od 6. ure dalje pri svojih mesarjih po 10 dkg govedine na odrezek »37 apr.« aprilske osnovne nakaznice MPU-ja. Odjemalci mesarja Alojzija Rojca na Zaloški cesti 44 in na Jurčičevem trgu 11 dobijo zopet pri njem meso.

Potrošniki v občinah Ježica in Polje dobijo na odrezek »22 mar.« v soboto 14. t. m. 10 dkg govedine.

Mesarji, v petek vsi ob 14. uri na klavnici

BELEŽNICA

KOLEDAR

Petek, 13. aprila: Hermenegild, Ida

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; Ramor, Miklošičeva cesta 20; Murmayer, Sv Petra cesta 78.

Zatemnitev od 20.35 do 6.05

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMSKO GLEDALIŠČE

Petek, 13. aprila: Zaprto.
Sobota, 14. aprila, ob 17.: F. Schiller: Marija Stuart. Red Sobota.
Nedelja, 15. aprila, ob 17.: S. Lagerlöf - B. Begović: Gösta Berling. Izven. Cene od 40 lir navzdol.

OPERNO GLEDALIŠČE

Petek, 13. aprila: Zaprto.
Sobota, 14. aprila, ob 17.: F. Lehar: Paganini. Red B.
Nedelja, 15. aprila, ob 17.: F. Lehar: Dežela smehljaja. Izven. Cene od 60 lir navzdol.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 13. APRILA

7.00—7.10: Poročila v nemščini; 7.10—9.00: Jutranji koncert, vmes od 7.30—7.40: Poročila v slovenščini; 9.00—9.10: Poročila v nemščini; 12.00 do 14.00: Napoved sporeda — nato glasba za premor, vmes od 12.30—12.45: Poročila v nemščini, poročilo o položaju in poročila v slovenščini; [illegible] Poročila v nemščini; 14.10—15.00: Od dveh do treh — šare meh (prenos); 15.00—16.00: Osrednji nemški spored; 16.00 do 17.00: Radijski orkester vodi D. M. Šijanec; 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini; 17.15—17.30: Glasbena medigra; 17.30—18.00: Kmečki trio; 18.00—18.45: Solistična glasba — Rezika Lipušček: sapran, Karl Hladky: kitara, Silva Hrašovec: klavir (pri klavirju spremlja Marijan Lipovšek); 18.45—19.00: Iz našega leposlovja — Izbor iz časopisa »Dom in svet«; 19.00—19.30: Poje Komorni zbor; 19.30—19.45: Poročila v slovenščini; 19.45—20.00: Prenos branja članka ministra dr. Goebbelsa iz tednika »Das Reich«; 20.00—20.15: Poročila v nemščini; 20.15—21.00: Osrednji nemški spored; 21.00—22.00: Dunaj pozdravlja Ljubljano; 22.00—22.15: Nemška poročila in napoved sporeda; 22.15—23.00: Malo igranja, malo plesanja — Plesni orkester vodi Dušan Prevoršek; 23.00—24.00: Glasba pred polnočjo (prenos).

SPORT

KDO SE BO BOKSAL?

Razen domačih tekmovalcev — predvsem neumornega Škafarja — bodo nastopili v soboto in nedeljo odlični boksarji z Jesenic, Zupan, Majnik, Pristov, Ranzinger in Koprivnik, dalje Celovčani Kolleger, Stessl, Schneider, Rom ter mlada tekmovalca Vilčnik in Viševnik, Kranjčana, Volčič in Vidic ter bivši prvak Eisenreich iz Zagreba. Tržačani bodo poslali 5 tekmovalcev: odličnega gornjeitalijanskega prvaka Blažino (srednja teža), dalje Vignola (srednja), Bracca Ruggera (peresna), Iberija (welter) in Gortana. Vsak večer bo na sporedu 8 parov.

Po ljubljanski prireditvi bodo boksarji odpotovali na skupni nestop v Trst, v gledališču Politeama Rossetti. Obe prireditvi se bosta začeli ob 19. v Frančiškanski dvorani.

KINEMATOGRAFI

KINO MATICA. »Ob zvokih glasbe«. Ob 17. in 19.
KINO SLOGA. »Veleajrm«. Ob 17. in 19. uri.
KINO UNION. »Korak vstran«. Mariane Hoppe, Karl L. Diehl. Predstave ob 17. in 19. uri.

Bert Oehlmann: 29

NE SAMO ZA ZLATO

Roman

Clasing je sedel za mizo.

»Za zdaj nič novega. Mislim pa, da pride ob šestih telefonski klic.«

»In če pojde vse po sreči, kaj tedaj?«

»Tedaj odrineva.«

»Tedaj odrineva,« se je Jefferson porogal. »In denar?«

»Denar je tu.« Clasingu se je bil menda docela vrnil mir. »V štirinajstih dneh lahko odpotujeva. Moštvo lahko zberem od danes do jutri.«

Ta novica je Jeffersona očitno zadovoljila.

Zvil si je cigareto in jo prižgal.

»Cornerjev hotel je zastražen,« je nadaljeval. »Johna Paigea poznaš? Da, ta je na delu. Spreten fant je. Kakor hitro bo kaj, naju pokliče.«

Clasing je prikimal.

»Hm,« je dejal. »Si že kdaj razmišljal o tem, kaj bo, če pride Kiddery iz Dartmoora v London in naju več ne najde?«

»To me ne zanima.«

»Ne?« Clasing se je široko zarežal. »Besnost ga bo popadla.«

»Čim huje, tem bolje.«

V tej točki pa se Clasing nikakor ni soglašal z Jeffersonom.

»Morda delava tu napako,« je rekel. »Hitrica je priporočljiva, o tem ni dvoma. Prekleta razbitina je naša. Toda če izključimo Kidderyja, se utegne stvar slabo končati.«

»Se mar bojiš?«

»Zakaj pa sedi v Dartmooru, a?«

»Pha!« Jefferson je zaničljivo tlesnil s prstom. »Konec koncev tako veva, kakšen je. Pred njegovimi pestmi se bo treba zavarovati. Razen tega pa najbrže ne bo nikogar izmed nas mikalo, da bi se še kdaj vrnil v London. Jaz pojdem vsekakor v New York.«

»To je vse lepo in dobro. A zaradi tega nama Kidderyja ni treba izdati. Lahko mu pustiva sporočilo in razloživa, zakaj — —«

»Ne,« mu je Jefferson segel v besedo. »Deležev je tako in tako že dovolj.«

Telefon je pozvonil. Clasing je vzel slušalo v roko. Že po prvih besedah je spet pokazal na drugo slušalo, in Jefferson je z njim vred poslušal nadaljnji razgovor.

Clasing je malo govoril. Le kdaj pa kdaj je pripomnil kako besedo. Na pogled je bil zadovoljen, in tudi na Jeffersonovem obrazu se je zrcalilo pritrjevanje.

Tri minute je trajal pogovor.

»Nu?« Jeffersonu so se oči iskrile. »Kaj sem rekel?«

»Stvar gre bolje, nego sem mislil,« je Clasing prikimal.

Njiju pomenek je zamrl v mrmranju.

*

Stanovanje, ki ga je imela Ethel Flake na Western Street, se ni v ničemer razlikovalo od neštetih drugih. Sobe so bile velike in prijazne, pohištvo je bilo videti negovano, toda prostorom je manjkalo topote in udobnosti. Baray je to takoj začutil. Sam ni vedel, odkod se je tak dojem vzel, a bil je tu.

Smrt najstarejše Ljubljančanke

Dne 11. aprila okoli 12.13 ure je na svojem domu na Emonski cesti št. 10 za vedno zatisnila svoje oči gospa Ivanka Štern. Le osem tednov ji je še manjkalo do stotega rojstnega dne.

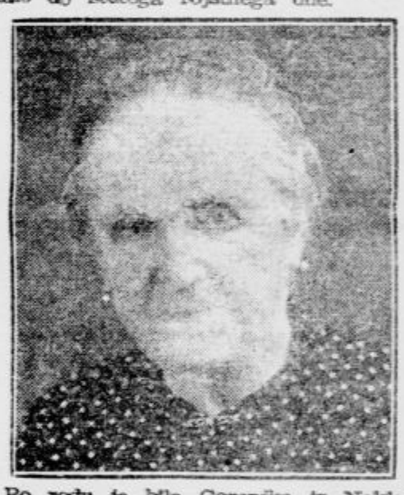

Po rodu je bila Gorenjka iz Naklega. Po potresu leta 1895. se je iz Budimpešte priselila v Ljubljano in kupila »Fritico« na Emonski cesti. Tu je bivala potem do smrti. Legla je šele pred sedmimi tedni. Vse do tega časa je bila zdrava in čudovito ohranjena. Ko je lani na pragu stoletnice sprejemala čestitke gospoda prezidenta in mesta Ljubljane, se je kakor otrok veselila svoje stoletnice. Do zadnjega se je zanimala za vse, čitala je časopise in si sama kuhala. Kadar je pripovedovala o svojem zanimivem življenju, se je smejala iz njenih besed pristna in svieža gorenjska duhovitost. Popolnoma je obvladala nemščino, italijanščino in madžarščino, a najlepše je govorila svoj materinski jezik. Z najemniki je bila dobra; tri stranke stanujejo v njeni hiši že nad 35 let, ena celo 45 let. Otroke je imela rada in jim puščala mnogo prostosti, zato so jo tudi oni ljubili.

Šternovo gospo bodo številni njeni prijatelji in spoštovalci spremili k večnemu počitku v petek ob 9 iz kapele sv. Janeza na Žalah na pokopališče pri Sv. Križu. Vsi, ki so jo poznali, jo bodo ohranili v lepem spominu.

ZAHVALA. — Vsem, ki ste našega dragega WIEDERWOHL IVANA spremili na njegovi zadnji poti, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Posebno zahvalo smo dolžni vodstvu in uslužbencem elektr. cest. žel. Zadušnica bo v soboto, 14. t. m., ob 7. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja pri oltarju sv. Križa.

Žalujoče rodbine: Wiederwohl, Makovec, Jakopič.

ZAHVALA. — Vsem, ki ste spremili našega neprežaljenega očeta gospoda ANTONA VOLKARJA na njegovi zadnji poti, darovali krasno cvetje ter gg. pevcem, naša najgloblja zahvala.

Maša zadušnica bo v soboto ob 8. uri zjutraj v cerkvi sv. Frančiška v Šiški.

Ljubljana, 14. aprila 1945.

Žalujoči ostali.

Umrl je naš nenadomestljivi predstojnik gospod

FRANC JEGLIČ

ravnatelj podjetja »Zmaj«

Blagega pokojnika bomo ohranili v trajnem spominu.

Ljubljana, dne 12. apr. 1945.

Uradništvo in delavstvo podjetja »Zmaj«.

Šef pokrajinske uprave v Ljubljani javlja, da je dne 11. t. m. umrl

Dr. ANTON ŠAPLA

agrarni inspektor in šef odseka za agrarno-pravne posle

Vestnega uradnika in sodelavca bomo ohranili v častnem spominu.

Ljubljana, dne 12 apr. 1945.

Za uredništvo: Milan Zadnek. — Za izdajatelja: Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno: Fran Jeran. — Za inseratni del: Ljubomir Voličič.

MALI OGLASI

Službe išče

• DEKLE z višjo šolo, zmožna risanja in strojepisja, sprejme zaposlitev. Ponudbe z navedbo dela Jutru pod »Nekajurna zaposlitev«. 7998-1

Službo dobi

• KUHARICO, samostojno gospodinjo, resno in zanesljivo, sprejmem k trem osebam. Naslov v Jutru. 7833-1a

• FANTA za delo pri izdelavi okraskov in igrač takoj sprejmem. Ponudbe Jutru pod »Umetna obrt«. 8033-1a

• DELAVCE, štiri, odrske, po možnosti izvežbane mizarje, sprejme uprava Državnih gledališč. Ponudbe Upravi gledališč, Ulica 3. maja 11. 7977-1a

• FRIZERKO za stalno ali za pomoč takoj sprejmem. Šmartinska 18. 8032-1a

• RAZNAŠALKO cvetlic takoj sprejmem. Naslov v Jutru. 8026-1a

• KUHARICO, pošteno, ki bi izvrševala tudi druga hišna dela, sprejme trgovska družina. Ponudbe Jutru pod »Samostojna«. 7969-1a

Zaslužek

PRANJE, ribanje, pospravljanje sprejmem za sredo ves dan. Ponudbe Jutru pod »Pranje«. 8083-3

Prodam

KOLO, moško, dobro ohranjeno, z brezhibnimi gumami, prodam. Šiška, Černetova 9/I. 7938-6

SVILO, 4 m, vzorčasto, predvojno, prodam. Hradeckega 7. 7915-6

LIMONO v čaju in limonado dobro nadomešča limonin ekstrakt »Citrol«. Stekleničko prinesite s seboj. Drogerija Anton Kanc, Židovska ulica 1. 7668-6

DARILA, dragocena, primerna birmanska, in moško darilo prodam. Milanovič Stana, Emonska 2/I. 8094-6

KOSTUM, rjav, pomladanski, malo rabljen, prodam ali zamenjam za protivrednost. Naslov v Jutru. 8093-6

ČEVLJE, črne, damske, št. 37, prodam ali zamenjam. Naslov v Jutru. 8080-6

Za TRICIKEL prodam dve kompletni kolesi. Ponudbe Jutru pod »Kompletna«. 8081-6

SUKNJIČ, športni, zelo ugodno prodam ali zamenjam. Florjanska 13/III, desno, zadnja vrata. 8084-6

PLAŠČ, dežni, moški, nov, impregniran, prodam. Florjanska 13/III, desno, zadnja vrata. 8085-6

PULOVER, volnen, moški, prodam ali zamenjam. Ob Zeleni jami 1. 8059-6

PLAŠČ, damski, črn, prodam. Gosposvetska 4/I. 8074-6

VOZIČEK, otroški, globok, prodam. Medvedova ul. 7. 8072-6

OTOMANO prodam. Ogled samo 17—20. Naslov v Jutru. 8090-6

VOZIČEK, lep, športni, prodam. Ogled 14—17. Naslov v Jutru. 8088-6

ŠIVAL. STROJ, pogrezljiv, prodam, delno zamenjam. Ogled 15—18. Resljeva 30, podpritličje. 8087-6

SLIKO, krasno, umetniško, prodam nadvse ugodno. Naslov v Jutru. 8078-6

BILJARD, rabljen, ugodno prodam. Komidar, Šišenska ul. 18a. 8077-6

VOZIČEK, otroški, globok, krem, dobro ohranjen, predvojni material, prodam. Naslov v Jutru. 8095-6

ČEVLJE, damske, plutovina, semiš, sive in črne, št. 37-38, prodam. Mugerle, Polianska 50. 8096-6

KAUČ, skoraj nov, iz najboljšega blaga ter čiste žime, in postelino mrežo prodam. Naslov v Jutru. 8092-6

SVILO, čisto, in svilen Jersey, krasne barve, vse predvojno blago, prodam. Gabršek, Breg 16. 8091-6

KOLO, damsko in moško, tee dva fotoaparata zelo ugodno naprodaj. Merkur, Puharjeva 6. 7930-6

GOJZERJE, krom, št. 43, skoraj nove, prodam. Maver, Jegličeva 5/I. 7943-6

PLOHE, hrastove, cca en kub. m, ugodno prodam ali zamenjam. Tjlinger, Triglavska 9. 7946-6

OBLEKO, novo, črno, crepde chine, za vitko postavo, in 3 m bele svile prodam. Naslov v Jutru. 7947-6

HLAČE, dvojne, za veliko osebo, predvojno blago, prodam. Rogelj, Florjanska ulica 27/II, desno. 7948-6

ZIMO, belo, najfinejšo, za posteljo, prodam. Naslov v Jutru. 7953-6

MIZO, pisalno, sliko, marmorno ploščo, črno pelerino prodam. Gledališka 16, /II. nadstr., vrata 10. 7954-6

VOZIČEK, globok, otroški, predvojni material, dobro ohranjen, prodam. Mauko, Rakovniška 7. 7955-6

KOLO, žensko, športno, s prestavami, novo, prodam. Naslov v Jutru. 7960-6

BLAGO, sivo, športno, proda Hrovat, Cojzova 9. 7961-6

GRAMOFON, električni, prodam. Sv. Petra 79a, pritličje, levo. 7963-6

PEČ, električno, sobno, prodam. Sv. Petra 79a, pritličje, levo. 7964-6

STENICE, podgane, ščurke zanesljivo uniči zavod za pokončavanje mrčesa in golazni Zor Adolf, Tavčarjeva 4/III, levo. 7965-6

BLAGO, svileno, za damsko perilo, 5 m bele svile, 5 m krepp georgeta, rjavega, enobarvnega, prodam ali zamenjam. Naslov v Jutru. 7966-6

OKSFORD in svilen poplin za bolišče moške srajce prodam ali zamenjam. Naslov v Jutru. 7967-6

PRODAM: veliko potovalno košaro, letno moško obleko, damski kostum za visoko postavo in kuhinjsko školjko, vse skoraj novo. Kolezija, Vipavska ul. 8. 7976-6

TOBRALKO za kopalne oblekce, delen in kambrik za predpasnike prodam ali zamenjam. Naslov v Jutru. 7968-6

GOJZERJE, damske, št. 41, skoraj nove, prodam ali zamenjam. Naslov v Jutru. 7970-6

ČEVLJE, nove, št. 40, moderne, usnjene, kača, prodam. Al. Auguština, Gajeva ulica 8/I. 7971-6

PRODAM ali zamenjam za protivrednost več dobro ohranjene moške obleke, ženski letni plašč, moške in ženske čevlje. Naslov v Jutru. 7973-6

KOLO, moško, znamke »Miele«, štrapacno, slabe gume, prodam. Cena 8500 lir. Naslov v Jutru. 7978-6

STAJICO, otroško, leseno, in otroške čevljčke za enoletnega prodam. Poznič Ivana, Jama 8, Šiška. 7979-6

KOLO, moško, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v Jutru. 7985-6

RADIO »Philips« ugodno prodam. Pokopališka 8/I. 7987-6

KOLO, moško, športno, znamke »Diamant«, s tabularijem in prestavami, ugodno naprodaj. Mehanična delavnica Makovec Alfred, Celovška 141. 7988-6

SALONARJE št. 38, nove, črn semiš, prodam. Naslov v Jutru. 7989-6

PRODAM: pisalni stroj »Olivetti 41« z velikim vozom lir 60.000, seštevalni ALFA-Everest, električni stroj lir 65.000, seštevalni ALFA-Everest ročni stroj lir 50.000, vsi popolnoma tovarniško novi. Ponudbe Jutru pod »Pisarna«. 7991-6

VILICE, 2 komada, nove, in blatnik, za kolo, prodam. Naslov v Jutru. 7990-6

POSTELJO, staro, kompletno, z žimnicami, poceni prodam. Naslov v Jutru. 7996-6

SAKO, črn, in nove bele hlače, staro blago, prodam. Krojaštvo, Celovška 43. 7997-6

KOLO, moško, brez gume, prodam. Kastelic, Galjevica 34. 7999-6

VOZIČEK, športni, prodam. Naslov v Jutru. 7995-6

DARILO za birmanca(-ko) prodam ali zamenjam za protivrednost. Naslov v Jutru. 8000-6

KOLO, moško, prvovrstno, z vso opremo, prodam. Na ogled dopoldne. Naslov v Jutru. 8003-6

VOZIČEK, globok, prodam ali zamenjam za protivrednost. Marolt, Jurčičev trg št. 1/III. 8007-6

VOZIČEK, otroški, športni, še nerabljen, prodam ali delno zamenjam za protivrednost. Naslov v Jutru. 8009-6

SUKNJIČ, moški, iz predvojnega blaga, inlet pernico, perje za blazine, vse dobro ohranjeno, prodam ali zamenjam za protivrednost. Pred škofijo 19/I—2. 8011-6

FOTOAPARAT »Rolleiflex« 6×6, Bewi svetlomer prodam. Ogled 11—13. Jesenkova 8/I, desno. 8028-6

SALONARJE, bele, št. 38½ zamenjam za sandale z nizko peto št. 40. Prodam primerno damsko darilo. Ogled dnevno 10—12. Naslov v Jutru. 8029-6

PRODAM ali zamenjam uro budilko, moške čevlje, črne, lakaste, št. 40-41, ter otroško košarico. Naslov v Jutru. 8075-6

VOZIČEK, športni, otroški, dobro ohranjen, in košarico za dojenčka prodam. Naslov v Jutru. 8019-6

KOLO, moško, »Puch Supersport«, kot novo, prodam. Rožna dolina, c. II, št. 18. 8021-6

ČEVLJČKE št. 21, sive, semiš, prodam. Naslov v Jutru. 8022-6

SMOKING, črn, iz finega predvojnega blaga, za srednjevitko postavo, in preprogo predposteljnak, lep vzorec, še novo, prodam. Naslov v Jutru. 8023-6

PRODAM ali zamenjam za drva in drugo protivrednost novo moško sivo obleko, temnosivo zelo lepo blago za moško obleko in 1.10 m cajga za hlače. Ogled ves dan. Kamniška 13. 8054-6

PEČARJI! Prodam bele, prvovrstne keramične ploščice. Ogled od 17.30 dalje. Naslov v Jutru. 8052-6

TRICIKEL prodam ev. zamenjam za moško kolo. — Tovarniška 13. 8049-6

RADIO »Eumig«, 3+1, poceni prodam. Ogled 11—16. Naslov v Jutru. 8047-6

KLAVIR, najboljša dunajska znamka, prodam za lir 50.000. Naslov v Jutru. 8044-6

OPRAVO, kuhinjsko, prodam. Naslov v Jutru. 8043-6

POLGOJZERJE, št. 44, dobro ohranjene, ugodno prodam oz. zamenjam za št. 42 proti morebitnemu doplačilu. Malgajeva 12/I, vrata 6. 8040-6

AKTOVKO in budilko v dobrem stanju prodam. Naslov v Jutru. 8037-6

VOZIČEK, otroški, športni, prodam ali zamenjam. Cojzova 5/I, soba 18. 8036-6

MIZICO, otroško, prodam. Inglič, Vrtača 17. 8030-6

SMOKING, skoraj nov, ter nove hlače iz jelenjega usnja prodam. Inglič, Vrtača št. 17. 8029-6

RADIOAPARAT, moderen, popolnoma nov, prodam. Povšetova 31. 8068-6

SERVIS, jedilni, za šest oseb, odličen porcelan, prodam. Mikek, Cesta v Rožno dolino 18a. 8067-6

ČEVLJE št. 29 in 30, otroške, prodam oz. zamenjam. Naslov v Jutru. 8065-6

KOLO, damsko, zelo dobro ohranjeno, ugodno prodam. Naslov v Jutru. 8063-6

VOZIČEK, globok, otroški, prodam. Naslov v Jutru. 8061-6

VOZIČEK, športni, dobro ohranjen, prodam. Naslov v Jutru. 8016-6

Kupim

OBLEKO, moško, obrabljeno, kupim, plačam dobro. Strelliška 7, dvorišče. 7974-7

NAKUP in PRODAJA vsakovrstnih predmetov. Trgovina »Ogled«, Mestni trg 3. 7672-7

SLIKE naših starejših in mlajših mojstrov, kupim. Pridem na dom. Naslove pustiti v upravi Jutra pod »Slike«. J-416-7

KOLO, žensko, novo ali dobro ohranjeno, kupim. Naslov v Jutru. 8006-7

KOVERKOT, letni plašč, nov ali rabljen, lahko tudi malo raztrgan, kupim. Naslov v Jutru. 7871-7

RJUHE in kapne, dobro ohranjene, kupi trgovina »Ogled«, Mestni trg 3. 7671-7

HLADILNIK, električni, ali pa tudi samo kompresor kupim. Naslov v Jutru. 7804-7

LISICO, srebrno, eksemplar, kupim. Naslov v Jutru. 7803-7

SLOV. KNJIGE, dobre, kupim. Ponudbe Jutru pod »Bibliofil«. 7216-7

FOTOAPARATE in pribor kupuje Parfumerija Venus, palača Bata. 7698-7

KITARO, citre in harmoniko kupim. Naslov v Jutru. 7679-7

LJUBLJ. ZVON, tudi posamezne letnike in mesečnike, kupim. Ponudbe Jutru pod »Ljublj. Zvon«. 7217-7

KOLESA kupuje tvrdka »Prometa, nasproti križevniške cerkve. 7184-7

ZNAMKE, kompl. zbirko ali posamezne partije, kupim. Ponudbe »Jutru« pod »Znamke«. 7218-7

BLAGO (štofe) vseh vrst kupuje ali da protivrednost tvrdka »Prometa, nasproti križevniške cerkve. 7582-7

NOVA TRGOVINA »Hitrost« kupi razne umetnine in različne boljše predmete. Plača takoj. Stritarjeva ulica 2. 7616-7

KROMPIR, 50—60 kg, semenski, proti vrnitvi v jeseni, potrebujem. Naslov v Jutru. 7980-7

PUNČKO iz celnoida ali drugačno kupim, dam tudi protivrednost. Ponudbe Jutru pod »Pupa«. 8060-7

VOZIČEK, športni, popolnoma nov, krem, kupim. A. Š., Knafljeva (Dvoržakova) 3/II. 7983-7

KOLO, športno, novo ali malo rabljeno, kupim. Ponudbe Jutru pod »Sporta«. 7984-7

NOVA TRGOVINA »Hitrost« kupi jedilne, vinske servise, pribore in različne steklene predmete. Plača takoj. Stritarjeva 2. 7617-7

TRICIKEL, brezhiben, nosilnosti do 200 kg, kupi »Motormetan«, Celovška 38 8012-7

ORODJE, rezilno, kompleto, od ⅛ cole do ¾ cole (klupne in svedri), kupi Motormetan, Celovška 38. 8013-7

KOLO, žensko, novo, brezhibno, kupim ali d